

केदारलाई हटाएर हिक्मतलाई मुख्यमन्त्री बनाउने खेल शुरू

भाषा(प्रस)। नेकपा एमाले र नेकपा माओवादी केन्द्रका बहुमत संसदहरूले हस्ताक्षर गर्दै कोशी प्रदेशका मुख्यमन्त्री केदार कार्कीलाई दिएको समर्थन र विश्वासको मत औपचारिक रूपमा फिर्ता लिएका छन्।

सोमवार प्रदेश प्रमुख पर्शुराम खापुडसमक्ष मुख्यमन्त्री कार्कीलाई सम्पन्न गर्न दिएको हस्ताक्षर एमाले सांसदहरूले फिर्ता तिएका छन् भने प्रदेशसभा समिवालयमा विश्वासको मत फिर्ताको पत्र दुबै दलका सांसदहरूले बुझाएका छन्।

एमालेका ३९ र माओवादीका १३ सांसदको हस्ताक्षरसहित गठबन्धनले कोशी प्रदेशमा वैकल्पिक सरकारको गठनको संभावना रेकोले त्यो प्रक्रिया अगाडि बढाउन पनि प्रदेश प्रमुख खापुडलाई निवेदन दिएको छ। मुख्यमन्त्री केदार कार्की अल्पमतमा परेको भद्रै प्रदेश प्रमुखलाई आफूखरूँग बहुमत रहेकोले वैकल्पिक सरकार गठन हुने आधार रहेको निवेदनमा खुलासेको छ। निवेदनमा एमाले प्रदेश सभा संसदीय दलका नेता हिक्मतकुमार कार्कीलाई मुख्यमन्त्री बनाउन आग्रह गरिएको छ। गत आश्विन २७ गते एमालेका ३९ जना सदस्य र नेपाली कांग्रेसका ८ जना सदस्य समेत कुल ४७ जना सदस्यको समर्थनका आधारमा कांग्रेस सांसद केदार कार्की मुख्यमन्त्रीमा नियुक्त भएका थिए। उनलाई कात्तिक १ मा राप्राबाहेक सबै दलले विश्वासको

मत दिएका थिए।

नेपालको समिवालयमार्जिम माननीय मुख्यमन्त्री केदार कार्कीले बहुमत सदस्यको विश्वास गुमाईसकोले कोशी प्रदेश सभाका हामी बहुमत सदस्यहरू नेपाल कान्युनिष्ट पार्टी एमाले प्रदेशसभा संसदीय दलका नेता माननीय हिक्मतकुमार कार्कीलाई अर्को वैकल्पिक सरकारको नेतृत्व गर्ने कोशी प्रदेशका मुख्यमन्त्री पदमा नियुक्तिका लागि आवश्यक प्रक्रिया अगाडि छ।

बढाउन माननीय प्रदेश प्रमुखज्यू समक्ष दाबी प्रस्तुतिका साथ अनुरोध गर्दछौं, गठबन्धनका दलले प्रदेश प्रमुखलाई बुझाएको निवेदनमा उल्लेख छ। समिवालयको धारा १८८ को उपधारा (५) बमोजिमको प्रदेशसभा सदस्यको हैसियतमा प्रदेश प्रमुखबाट मुख्यमन्त्री नियुक्त केदार कार्कीलाई समर्थन गरेका एमालेका सांसदहरूले समर्थन फिर्ता लिएका हुन्। सत्ता घटक दल माओवादी केन्द्रसंग पटक-पटकको छलफल र संवादपछि एमाले सांसदहरूले प्रदेश प्रमुख

खापुडसमक्ष समर्थन फिर्ता लिएको लिखित जानकारी गराएका हुन्। एमाले प्रमुख सचेतक रेवतीरमण भण्डारीले भने, हामी ३९ जनाले प्रदेश प्रमुख र सभामुखलाई भेटर समर्थन फिर्ता लिने जानकारी गरावैं।

गठबन्धन दलले मुख्यमन्त्रीलाई दिएको समर्थनका साथै कात्तिक १ गते दिएको विश्वासको मत र सरकारलाई दिएको समर्थन फिर्ता लिएपछि अब मुख्यमन्त्रीले समिवालयको धारा १८८ को उपधारा (२) बमोजिम विश्वासको मत लिनुपर्ने एमालेको दाबी छ।

नेकपा एमाले संसदीय दलका प्रमुख सचेतक रेवतीरमण भण्डारीले माओवादीका तीन मन्त्रीले राजीनामा दिएर उसले पनि समर्थन फिर्ता लिएपछि वैकल्पिक सरकार निर्माणका लागि बहुमत तयार भएको दाबी गरेका छन्।

समिवालयको धारा १८३ को उपधारा २ बमोजिम विशेष अधिवेशन बोलाउन प्रदेश प्रमुखलाई लिखित आवेदन दिए उनले जनाए। 'बुझाउन सदस्यहरूको समर्थन फिर्तापछि मुख्यमन्त्री केदार कार्की अल्पमतमा परेकाले हामी सक्षम छौं सरकार गठनको प्रक्रिया अधिवासीयोस भन्ने दाबी हो', भण्डारीले भने। अर्को सत्तारूढ घटक एकीकृत समाजवादीले भेरे सरकारबाट समर्थन फिर्ता नार्ने जनाएको छ। समाजवादीबाट कमलप्रसाद जवेगू भौतिकमन्त्री छन्। कोशी प्रदेश सरकारमा समाजवादीका ४ सांसद छन्।

बजेट अधिवेशन जेठ ११ मा बोलाउन सिफारिस

भाषा(प्रस)। कोशी प्रदेशका मुख्यमन्त्री बोलेका कार्की प्रदेश प्रमुखलाई दिए। 'जेठ ११ गते बिहान ११ बजे प्रदेश सभाको आगामी अधिवेशन जेठ ११ मा बोलाउन सिफारिस गरेका छन्। कोशी प्रदेश सरकारको तर्फबाट बजेट अधिवेशन जेठ ११ गते बोलाउन प्रदेश प्रमुखलाई सिफारिस गरिएको हो।

सत्ता सभेदार दलहरूले सरकार फेरबदलको प्रक्रिया सुरु गरेपछि मुख्यमन्त्रीले भण्डारीले समर्थन फिर्तापछि मुख्यमन्त्री केदार कार्की अल्पमतमा परेकाले हामी सक्षम छौं सरकार गठनको प्रक्रिया अधिवासीयोस भन्ने दाबी हो', भण्डारीले भने। अर्को सत्तारूढ घटक एकीकृत समाजवादीले भेरे सरकारबाट समर्थन फिर्ता नार्ने जनाएको छ। समाजवादीबाट कमलप्रसाद जवेगू भौतिकमन्त्री छन्। कोशी प्रदेश सरकारमा समाजवादीका ४ सांसद छन्।

माओवादी मन्त्रीहरूको राजीनामा

राजीनामा दिएका हुन्। उमीद रुम्यालाई माओवादी बुझाउन मूल्यमन्त्री राजीनामा नेतृत्वात अधिवेशन गरेको छ। उमीद राजीनामा दिएको छ। कोशी प्रदेश सरकारमा समाजवादीका अधिवासीयोस भन्ने दाबी हो, भण्डारीले भने।

भाषा(प्रस)। कोशी प्रदेश सरकारमा समाजवादीका अधिवासीयोस भन्ने दाबी हो, भण्डारीले भने। कोशी प्रदेश सरकारमा समाजवादीका अधिवासीयोस भन्ने दाबी हो, भण्डारीले भने। सत्ता घटक एकीकृत समाजवादीले भेरे सरकारबाट समर्थन फिर्ता नार्ने जनाएको छ। समाजवादीबाट कमलप्रसाद जवेगू भौतिकमन्त्री छन्। कोशी प्रदेश सरकारमा समाजवादीका ४ सांसद छन्।

राजीनामा दिएर मार्गप्रशस्त गर्नुपर्छ : थापा

मत उन्ने संभावना देखिन्न थापाले भने, 'त्यो अवस्थामा राजीनामा दिनु उपयुक्त हुन्छ।' कोशी प्रदेशसभा विधान दुने कुनै संभावना नभएको भन्ने उनले मध्यावधिको कुनै अनावश्यक रहेको बताए। 'मध्यावधियां जानु पनि हुँदैन, मध्यावधिको अहिले समय पनि छैन' उनले भने, 'मध्यावधिको पक्षमा जनता तथा दलहरू पनि छैनन्। त्यसैले कोशी प्रदेशको स्थानित र स्थिरताको लागि कांग्रेस विधावादीका अधिवासीयोस भन्ने दाबी हो, भण्डारीले भने।

कोशी प्रदेशको राजीनामा दिएको छ।

एमाले र माओवादीले सरकारको समर्थन फिर्ता लिएपछि नेकपा एकीकृत समाजवादीले भने तत्काल समर्थन फिर्ता नलिने बताएको छ। तर, मुख्यमन्त्री कार्कीको दल कांग्रेस संसदीय दलका नेता थापा अब मुख्यमन्त्री नयाँ सरकार निर्माणमा बाधक बन नसुने पक्षमा उभिएका छन्। त्यसबाटे संसदीय दलको बैठक बसेर थप छलफल गर्ने उनले बताएका छन्। कार्की सरकारलाई समर्थन गरेको जसपाले भने अहिलेसम्म कुनै प्रतिक्रिया दिएको छैन। कार्कीलाई दिएको समर्थन एमालेका ३९ र माओवादीका १३ सांसदले फिर्ता गरेपछि उनको विपक्षमा स्पष्ट बुझाउनुपर्ने भएको छ। सरकार निर्माणको लागि ४७ सांसद आवश्यक पैरोगा एमाले माओवादी गठबन्धनमा ५२ सांसद छन्।

चोरीको मोटरसाइकलसहित भद्रपुरका गुरुड़ पत्राउ

वितामोड(प्रस)। भाषा(प्रस)। चोरीको मोटरसाइकलसहित एक जना पत्राउ परेको छ। जना पत्राउ र माओवादी भएको छ। जना पत्राउ र माओवादी भएको छ। जना पत्राउ र माओवादी भएको छ।

वितामोड नगरपालिका-८ रित डॉडाङाउँवाट सम्मानीको मोटरसाइकल सोमवार दिउँसो २ बजे प्रहरीले पत्राउ गरेको हो। जिल्ला प्रहरी कारबाहीका लागि इलाका प्रहरी कारबाहीलय वितामोडमा खटिएको प्रहरी टोलीले मेरारिएको हो।

१० प ढू०७ नम्बरको होण्डा साइन कम्पनीको मोटरसाइकल सोमवार दिउँसो २ बजे प्रहरीले पत्राउ गरेको हो। जिल्ला प्रहरी कारबाहीका लागि इलाका प्रहरी टोलीले मेरारिएको हो।

एनएमसीको तेस्रो रणनीतिक व्यवसायिक योजना

२०८०-८१ को लागि निर्माण गरेको रणनीतिक व्यवसायिक योजना सार्वजनिक गरेको हो। संस्था सञ्चालनको महत्वपूर्ण उपकरणको रूपमा आवधिक योजना रहेको भद्रै संस्थाले भर्खी तेस्रो रणनीतिक व्यवसायिक योजना भएको छ। बाँकी तेस्रो पूऱ्मा

डा. विकाश जैशी, MD, DM	वितामोड(प्रस)। भाषा(प्रस)। चोरीको मोटरसाइकलसहित एक जना पत्राउ र
-------------------------------	---

सम्पादकीय

डेहुको जोखिम यथावत

वर्षांयाममा मात्र डेहु संक्रमण फैलिदैन। गर्मी मौसममा पनि भाषापामा डेहुको संक्रमण देखा परिहेको छ। विश्व स्वास्थ्य सङ्घठनका अनुसार लामखुट्टेको टोकाइबाट सर्वे एक सामान्य भाइरल रोग डेहुबाट १२८ मुलुकका तीन अंदू ७९ करोडभन्दा बढी मानिस जोखिममा छन्। बर्सेनि पाँच करोडदेखि १० करोडभन्दा बढीमा डेहु संक्रमणहुने गर्छ, जसमा पाँच लाख बिरामीमा कडा प्रकृतिको डेहु हेमोरेजिक फिबर वा रक्तश्वावजन्य डेहु हुने गर्छ। यस रोगमा वार्षिक २२ हजार बालवालिका तथा २४ हजार मानिसको मृत्यु हुने गर्छ। पछिल्लो दशकमा यस रोगको प्रभाव एसियाली मुलुकमा बढी परेको पाइन्छ।

विजका अनुसार जलवायु परिवर्तनका कारण संसारका विभिन्न क्षेत्रमा प्रयोक वर्ष २१ फिट माथि डेहु गराउने लामखुट्टे सँझै। आकार सानो, भट्ट नदेखिने र दिउँसो आउने भएकाले यो लामखुट्टेको आवाज सुनिन्दैन। प्याइ मार्दा रगत आउँदैन। कालो, फुस्तो धुलू जस्तो देखिन्छ। टोकेपछि शरीरमा चिलाए जस्तो हुने, मसिना बिमिरा आउने, केही समय नरामरी चिलाउने तथा कहिलेकाही बिमिरा बढेर ठुला पोका हुन्छन्।

यसलाई हुक्कन पाँच मिलिलिटर जमेको पानी र तापकम १६ देखि ४० डिग्री भए पुछ। लामखुट्टे धरभित्र जमेर वसेको पानी जस्तै एसी, कुनर, खानेपानीको द्याताती, फ्लदानी, गमला, फालेको टायर, मिनरल वाटरको खानी बोतल जस्ता अप्यारारा ठाउँमा पाइने गर्छ। सबैभन्दा खतरनाक तटायर हो, जहाँ हरेक पत्र पत्र वा तह तहमा पानी जम्छ। सफा पानीमा बन्ने भएकाले यस लामखुट्टेलाई एसियन टाइगर वा भिआइपी लामखुट्टे पनि भनिन्छ। सद्कमित लामखुट्टेले पारेका फुलबाट उत्पन्न हुने सबै लामखुट्टे जीवनभर सद्कमित रहन्छ, तर लामखुट्टेका मानिसबाट भासिन्ना डेहु देखिएको १९ वर्षपछि सरकारले स्पष्ट वार्षिक कार्ययोजना बनाई लागु गरेको छ डेहु सर्वे प्रमुख कारण सद्कमित लामखुट्टेको टोकाइ नै हो। त्यसैले यसबाट जोगिनु पर्छ। सरकारीस्तरबाट भएका अभियान, सचेतना र सावधानी तथा तयारीले मात्र यसको नियन्त्रण हुन नसक्ने भएकाले नागरिकहरू भन् बढी सरक हुन जरूरी छ। आफूलाई नपरी नचेन्ने बानीले ठुलो समस्या निष्पाउन सक्छ।

• डा. सुरेन्द्र अचार्य

संस्कृत युद्धको राजनीतिबाट शान्ति प्रक्रियामा आएको नेकपा माओवादी र मधेशी आन्दोलनले जन्माएको मधेशी जननायिकार फोरम गरी भूलै: चार शक्ति सर्विधान सभामा थिए। सर्विधान जारी हुई गर्दा मधेशी राजनीतिक शक्तिहरू त्यसमा सहमत नै भएनन्। सर्विधान पूर्ण सहमतिको दस्तावेज बन्न सकेन। २०४४ सालको सर्विधानलाई आलोचनात्मक समर्थन गरेर राजनीतिकमा होमिको एमालेले पछिल्लो समय सर्विधानमा रोकेर अँके सर्विधान जारी गर्ने प्रयत्न गरेको थियो। दरबारको यो षड्यन्त्रलाई गोरखापत्रले नै सर्वानिकिक गरेपछि दरबार पछाडि हेटोको हो। अन्ततः कातिक २३ गते राजाबाट नेपाल अधिराज्यको सर्विधान २०४७ जारी भयो।

मुलुकमा बहुदलीय व्यवस्था पुनर्वाहानी भएको ३४ वर्ष पूरा भएको छ। सर्वमान्य नेता गोपेशमान सिंहको नेतृत्वमा नेपाली कांग्रेस र संयुक्त वामपार्चीले २०४६ साल, फाइन ७ गते सुरु गरेको आन्दोलन ४९ दिन चल्यो र अन्ततः चैत २६ गते राजा वीरेन्द्र निर्दलीय पञ्चायती शासन अन्त्य गरेर बहुदलीय शासन प्रणालीमा जान सहमत हुनु पर्यो। आन्दोलनको सफलतासँगै नेपाली राजनीतिका सन्त नेता कृष्णप्रसाद भट्टराई प्रधानमन्त्री हुने अवसर प्राप्त हुनु गोपेशमान सिंहको त्यागको कारण थियो। राजा वीरेन्द्रले गोपेशमानलाई नै प्रधानमन्त्रीका लागि प्रस्ताव गर्नुभएको थियो तर उहाँले कृष्णप्रसादलाई प्रधानमन्त्री बनाउन आग्रह गर्नुभयो। साडे तीन दशकअधिको यो प्रसन्न राजनीतिमा विषयमा माओवादी र मधेशी राजनीतिकमा सम्पूर्ण एक ठाउँमा जस्तै देखिन्थे। जातीय पहचानको मुद्दा माओवादीका लागि केही असहज बनेको थियो। संसदीय निर्वाचनमा देखिएको थियो। राजा वीरेन्द्रले उपराजनमन्त्री नै राजनीतिक गोरखापत्रले नै सर्वानिकिक गरेपछि दरबार पछाडि हेटोको हो। अन्ततः कातिक २३ गते राजाबाट नेपाल अधिराज्यको सर्विधान २०४७ जारी भयो।

मुलुकमा बहुदलीय व्यवस्था पुनर्वाहानी भएको ३४ वर्ष पूरा भएको छ। सर्वमान्य नेता गोपेशमान सिंहको नेतृत्वमा नेपाली कांग्रेस र संयुक्त वामपार्चीले २०४६ साल, फाइन ७ गते सुरु गरेको आन्दोलन ४९ दिन चल्यो र अन्ततः चैत २६ गते राजा वीरेन्द्र निर्दलीय पञ्चायती शासन अन्त्य गरेर बहुदलीय शासन प्रणालीमा जान सहमत हुनु पर्यो। आन्दोलनको सफलतासँगै नेपाली राजनीतिका सन्त नेता कृष्णप्रसाद भट्टराई प्रधानमन्त्री हुने अवसर प्राप्त हुनु गोपेशमान सिंहको त्यागको कारण थियो। राजा वीरेन्द्रले गोपेशमानलाई नै प्रधानमन्त्रीका लागि प्रस्ताव गर्नुभएको थियो तर उहाँले कृष्णप्रसादलाई प्रधानमन्त्री बनाउन आग्रह गर्नुभयो। साडे तीन दशकअधिको यो प्रसन्न राजनीतिमा विषयमा योगादारी र मधेशी राजनीतिकमा सम्पूर्ण एक ठाउँमा जस्तै देखिन्थे। जातीय पहचानको मुद्दा माओवादीका लागि केही असहज बनेको थियो। संसदीय निर्वाचनमा देखिएको थियो। राजा वीरेन्द्रले उपराजनमन्त्री नै राजनीतिक गोरखापत्रले नै सर्वानिकिक गरेपछि दरबार पछाडि हेटोको हो। अन्ततः कातिक २३ गते राजाबाट नेपाल अधिराज्यको सर्विधान २०४७ जारी भयो।

२०४७ सालमा पनि प्रमुख तीन राजनीतिक शक्ति थिए। कांग्रेस, एमाले र दरबार। २०४६ सालमा माओवादीमा काम्युनिस्ट पद्धति स्थापित गर्ने जुन आशाको थियो। दरबारले त्यसबाट एमालेका कम थिएन। दरबारले त्यसबाट एमालेका कम थिएन। १९७९ सालदेखि २०४७ सालम्को ५० वर्षसम्मको अन्तवत राजनीतिक यात्रामा गोपेशमान केलब दुई पटक मन्त्री हुनुभयो तर व्यवस्था परिवर्तन गर्ने त्यावे आन्दोलनको नेतृत्व गरेपछि प्राप्त भएको प्रधानमन्त्री हुने अवसरलाई उहाँले रोज्ञ भएन। न त त्यसपछि संसदीय निर्वाचनमा उपर्युक्त अत्यन्त गर्ने नेपाली कांग्रेसको योग्यता अन्तर्भृत गरेको नेतृत्व सर्वोच्च अदालतका उदालिक डेखिए।

२०६५ सालमा सम्पन्न सर्विधान सभाको निर्वाचनले सर्विधान जारी गर्न सकेन। फेरी चुनाव गर्नु पर्यो। सर्विधान सभामा मूलतः चार वटा राजनीतिक शक्ति थिए। लोकतन्त्र पक्षकर नेपाली कांग्रेस, बहुदलीय पद्धतिलाई अत्यन्त गरेको नेपाली एमाले।

२०६५ सालमा सम्पन्न सर्विधान सभाको निर्वाचनले सर्विधान जारी गर्न सकेन। फेरी चुनाव गर्नु पर्यो। सर्विधान सभामा मूलतः चार वटा राजनीतिक शक्ति थिए। लोकतन्त्र पक्षकर नेपाली कांग्रेस, बहुदलीय पद्धतिलाई अत्यन्त गरेको नेपाली एमाले।

न्यून आयस्ती भएका परिवारले महँगो बन्दै गरेको शिक्षा र स्वास्थ्यमा पहुँच राख्ने नसक्ने अवसराको विकास खुैदैछ।

न्यून आयस्ती भएका परिवारले महँगो बन्दै गरेको शिक्षा र स्वास्थ्यमा पहुँच राख्ने नसक्ने अवसराको विकास खुैदैछ।

न्यून आयस्ती भएका परिवारले महँगो बन्दै गरेको शिक्षा र स्वास्थ्यमा पहुँच राख्ने नसक्ने अवसराको विकास खुैदैछ।

न्यून आयस्ती भएका परिवारले महँगो बन्दै गरेको शिक्षा र स्वास्थ्यमा पहुँच राख्ने नसक्ने अवसराको विकास खुैदैछ।

न्यून आयस्ती भएका परिवारले महँगो बन्दै गरेको शिक्षा र स्वास्थ्यमा पहुँच राख्ने नसक्ने अवसराको विकास खुैदैछ।

न्यून आयस्ती भएका परिवारले महँगो बन्दै गरेको शिक्षा र स्वास्थ्यमा पहुँच राख्ने नसक्ने अवसराको विकास खुैदैछ।

न्यून आयस्ती भएका परिवारले महँगो बन्दै गरेको शिक्षा र स्वास्थ्यमा पहुँच राख्ने नसक्ने अवसराको विकास खुैदैछ।

न्यून आयस्ती भएका परिवारले महँगो बन्दै गरेको शिक्षा र स्वास्थ्यमा पहुँच राख्ने नसक्ने अवसराको विकास खुैदैछ।

न्यून आयस्ती भएका परिवारले महँगो बन्दै गरेको शिक्षा र स्वास्थ्यमा पहुँच राख्ने नसक्ने अवसराको विकास खुैदैछ।

न्यून आयस्ती भएका परिवारले महँगो बन्दै गरेको शिक्षा र स्वास्थ्यमा पहुँच राख्ने नसक्ने अवसराको विकास खुैदैछ।

न्यून आयस्ती भएका परिवारले महँगो बन्दै गरेको शिक्षा र स्वास्थ्यमा पहुँच राख्ने नसक्ने अवसराको विकास खुैदैछ।

न्यून आयस्ती भएका परिवारले महँगो बन्दै गरेको शिक्षा र स्वास्थ्यमा पहुँच राख्ने नसक्ने अवसराको विकास खुैदैछ।

न्यून आयस्ती भएका परिवारले महँगो बन्दै गरेको शिक्षा र स्वास्थ्यमा पहुँच राख्ने नसक्ने अवसराको विकास खुैदैछ।

न्यून आयस्ती भएका परिवारले महँगो बन्दै गरेको शिक्षा र स्वास्थ्यमा पहुँच राख्ने नसक्ने अवसराको विकास खुैदैछ।

